

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 31. lokakuuta 2022
(OR. en)

14269/22

LIMITE

CORLX 1024
CFSP/PESC 1470
COARM 224
CONUN 261

EHDOTUS

Lähetäjä:	Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, allekirjoittajana pääsihteeri Stefano SANNINO
Saapunut:	31. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Asia:	Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan neuvostolle esittämä ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän (AAMVS) kehittämiseksi aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ehkäisemistä varten

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja HR(2022) 253.

Liite: HR(2022) 253

HR(2022) 253

Limited

EUROOPAN ULKOSUHDEHALLINTO

**Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan neuvostolle
esittämä ehdotus,**

annettu 30.10.2022,

**neuvoston päätökseksi kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja
ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän (AAMVS) kehittämiseksi
aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ehkäisemistä varten**

HR(2022) 253

Limited

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2022/...,

annettu [... päivänä ...kuuta 2022],

kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän (AAMVS) kehittämiseksi aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ehkäisemistä varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen”, jäljempänä ’EU:n pienasestrategia’. EU:n pienasestrategian tarkoituksena on ohjata yhdenmukaista, yhteistä ja koordinoitua unionin toimintaa, jolla pyritään ehkäisemään ja hillitsemään terroristien, rikollisten ja muiden luvottomien toimijoiden mahdollisuuksia hankkia laittomasti pienaseita ja kevyitä aseita sekä niissä käytettäviä ampumatarvikkeita, sekä edistää vastuuvastuullisuutta ja vastuullisuutta laillisen asekaupan yhteydessä.
- (2) EU:n pienasestrategiassa todetaan, että varastojen heikko turvallisuus on keskeinen tekijä, jonka takia aseita ja ampumatarvikkeita voi kulkeutua laillisilta markkinoilta laittomille. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet auttamaan muita maita parantamaan valtion omistamien varastojen hallintaa ja turvallisuutta vahvistamalla kansallisia lainsäädännöllisiä ja hallinnollisia kehyksiä ja vahvistamalla instituutioita, jotka sääntelevät pienaseiden ja kevyiden aseiden laillista toimittamista ja varastojen hallintaa.
- (3) Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimisto (UNODA) on kehittänyt pienaseiden ja ampumatarvikkeiden hallintaan standardeja ja hyviä käytäntöjä, joita ovat erityisesti ampumatarvikkeita koskevat kansainväliset tekniset suuntaviivat (IATG) ja pienaseiden valvonnan modulaarinen ohjekokoelma (MOSAIC), aiemmalta nimeltään pienaseita ja kevyitä aseita koskevat kansainväliset valvontanormit (ISACS). Euroopan unioni sitoutuu EU:n pienasestrategiassa edistämään ja panemaan täytäntöön standardeja ja hyviä käytäntöjä.

- (4) Laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskeva kolmas YK:n tarkistuskonferenssi hyväksyi 30 päivänä kesäkuuta 2018 päätösasiakirjan, jolla valtiot uusivat sitoutumisensa pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämiseen ja torjumiseen. Valtiot vahvistivat panostavansa entistä enemmän kansallisiin toimiin valtioiden omistamien pienaseiden ja kevyiden aseiden varastojen turvallisen, vakaan ja tehokkaan hallinnan toteuttamiseksi erityisesti konfliktien aikana ja niiden jälkeen. Valtiot totesivat myös, että asiaankuuluvia kansainvälisiä standardeja sovelletaan YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanon tehostamiseksi.
- (5) YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanoa käsitelleessä vuoden 2022 kahdeksannessa valtioiden kaksivuotiskokouksessa pantiin merkille, että YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 76/233 nojalla on perustettu avoin työryhmä laatimaan poliittisia sitoumuksia uudeksi maailmanlaajuiseksi kehikseksi, jolla korjataan ampumatarvikkeiden jatkuvakestoisen hallinnan nykyiset puutteet.
- (6) YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa vahvistetaan, että pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuminen on välttämätöntä monien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien rauhaan, oikeuteen ja vahvoin instituutioihin, köyhyyden vähentämiseen, talouskasvuun, terveydenhuoltoon, sukupuolten tasa-arvoon sekä turvallisiin kaupunkeihin liittyvät tavoitteet. Siksi kaikki valtiot ovat kestävän kehityksen tavoitteessa 16.4 sitoutuneet vähentämään merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja.
- (7) YK:n pääsihteeri vaati 24 päivänä toukokuuta 2018 esitetyssä aseidenriisuntaohjelmassa ”Securing our Common Future” (”Yhteisen tulevaisuutemme turvaaminen”) (1) tavanomaisten aseiden liialliseen keskittymiseen ja tavanomaisten aseiden laittomaan kauppaan puuttumista ja vaati tukea pienaseita koskeville maakohtaisille lähestymistavoille. Unioni on päättänyt tukea ohjelman kohtaa 22: ”Liiallisten ja huonosti hallintoitujen varastojen turvaaminen”.
- (8) YK:n yleiskokous hyväksyi 4 päivänä joulukuuta 2017 päätöslauselman 72/55 tavanomaisten ampumatarvikkeiden ylijäämävarastojen keskittymisestä aiheutuvista ongelmista. Kyseisellä päätöslauselmalla tuetaan kansainvälisen, alueellisen ja kansallisen tason aloitteita, joilla valotetaan ampumatarvikkeiden kestävän hallinnan parantamista muun muassa panemalla täytäntöön ampumatarvikkeita koskevat kansainväliset tekniset suuntaviivat (IATG).
- (9) YK:n yleiskokous antoi 24 päivänä joulukuuta 2021 päätöslauselman 76/233 avoimen työryhmän perustamisesta laatimaan poliittisia sitoumuksia uudeksi maailmanlaajuiseksi kehikseksi, jolla korjataan ampumatarvikkeiden jatkuvakestoisen hallinnan nykyiset puutteet.
- (10) Geneven kansainvälinen humanitaarisen miinanraivauksen keskus, jäljempänä ’GICHD’, osallistuu kansainvälisten miinoja koskevien toimien normien kehittämiseen, tarkistamiseen ja edistämiseen sekä ampumatarvikkeiden hallinnan neuvoa-antavan ryhmänsä, jäljempänä ’AMAT’, välityksellä ampumatarvikkeita koskevien kansainvälisten teknisten

suuntaviivojen, jäljempänä 'IATG', kehittämiseen, tarkistamiseen ja levittämiseen. AMAT perustettiin GICHD:n ja UNODAn yhteisestä aloitteesta vastauksena kiireelliseen tarpeeseen tukea valtioita ampumatarvikkeiden turvallisessa, vakaassa ja tehokkaassa hallinnassa IATG:n mukaisesti.

- (11) Euroopan unioni on tutkinut mahdollisuutta perustaa kansainvälisesti tunnustettu järjestelmä aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintaa koskevien toimintaperiaatteiden ja käytäntöjen validoimiseksi valtioiden ja loppukäyttäjien tasolla. Hyväksymällä neuvoston päätöksen (YUTP) 2020/979, jota muutettiin neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/2075, EU antoi AMAT:lle tehtäväksi hankkeen kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän (AAMVS) laatimisesta aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja tahattomien räjähdysten ehkäisemistä varten.
- (12) Vaikka varastojen hallintaan ja turvallisuuteen liittyviä erilaisia kansainvälisiä standardeja, ohjeistuksia ja hyviä käytäntöjä on olemassa, tällä hetkellä ei ole käytössä kansainvälisesti tunnustettua menetelmää, jolla voitaisiin varmistaa kolmannen maan tai loppukäyttäjän valmiudet estää ase- ja ampumatarvikevarastojensa tarkoituksenvastaiset siirrot (asekauppasopimuksen 11 artikla). Kansainvälisesti tunnustettu menetelmä aseiden hallinnan kansainvälisten standardien noudattamisen riippumatonta validointia varten mahdollistaa asevarastojen hallintaa koskevan, kolmansille maille annettavan unionin avun vaikutuksen mittaamisen ja tukee lisäksi asevientivalvonnan riskinarviointia,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Tämän päätöksen tarkoituksena on EU:n pienasestrategian täytäntöön panemiseksi tukea toimia, joilla varmistetaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden turvallinen ja vakaa hallinta parantamalla asevientivalvonnan sekä kansainvälisen yhteistyön ja avunannon aloilla toimivien sidosryhmien päätöksentekomenettelyjä.
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti tämän päätöksen tavoitteet ovat seuraavat:
 - a) perustetaan operatiivinen kansainvälisesti tunnustettu aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmä (AAMVS);
 - b) kannustetaan alueellisia järjestöjä ja niiden jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä perustaa omat aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmänsä.
3. Hankkeen yksityiskohtainen kuvaus on esitetty tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

2. Geneven kansainvälinen humanitaarisen miinanraivauksen keskus (GICHD) ja sen erityisjärjestö, ampumatarvikkeiden hallinnan neuvoa-antava ryhmä (AMAT), huolehtivat 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisestä toteutuksesta.
3. GICHD suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä GICHD:n kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on [XXX] euroa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee GICHD:n kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa on määrättävä, että GICHD:n on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta GICHD:n säännöllisin väliajoin laatimien raporttien pohjalta. Kyseiset raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään. Sen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos sopimusta ei ole siihen mennessä tehty.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

